Saksbehandlingsregler for Politietatens uavhengige varslingsombud (Varslingsombudet)

1. Virkeområde

Saksbehandlingsreglene gjelder for Varslingsombudets behandling av henvendelser fra ansatte i politietaten og undersøkelse av varsler.

Saksbehandlingsreglene skal ses i sammenheng med Varslingsombudets mandat.

2. Definisjoner

I disse saksbehandlingsreglene menes med:

a. politietaten: Politidirektoratet (POD) med underliggende enheter
b. kontaktpunkt i politiet: POD
c. varsel: saker om kritikkverdige forhold som Varslingsombudet kan eller skal ta til behandling i henhold til mandatets punkt 4

3. Sekretariat

Statens sivilrettsforvaltning utøver sekretariatsfunksjonen for Varslingsombudet i tråd med Justis- og beredskapsdepartementets hovedinstruks til Statens sivilrettsforvaltning pkt. 2.1.6. Sekretariatets medarbeidere har taushetsplikt på lik linje med ombudets leder og medlemmer.

Sekretariatet skal gi faglig støtte til Varslingsombudet, blant annet gjennom å bidra til veiledning og saksbehandling i forbindelse med en undersøkelsessak.

Sekretariatet skal gi administrativ støtte, føre Varslingsombudets arkiv, ha ansvar for økonomistyring og utbetale godtgjøring til ombudets leder og medlemmer.

4. Beslutningskompetanse

Varslingsombudets leder beslutter hvilke medlemmer som skal behandle den enkelte sak på bakgrunn av medlemmenes kompetanse og kapasitet.

Varslingsombudets leder kan knytte til seg bistand fra andre i det løpende arbeidet med undersøkelsene der det anses å være behov for det.

Varslingsombudets leder eller sekretariat kan treffe avgjørelser om

a) at en sak som åpenbart ligger utenfor ombudets mandat, ikke tas til behandling av ombudet
b) innsyn etter offentleglova og forvaltningsloven

Varslingsombudets leder beslutter hvilke øvrige oppgaver som kan delegeres til sekretariatet i undersøkelsen av den enkelte sak innenfor rammene angitt i punkt 3.

5. Innledende behandling

Varslingsombudet skal uten ugrunnet opphold vurdere om en mottatt sak omfattes av ombudets mandat.

Varslingsombudet skal sende saken til kontaktpunkt i politiet dersom undersøkelsen skal skje i politiet. Dette gjelder også dersom ombudet ikke prioriterer å ta saken til behandling etter mandatet punkt 4 tredje kulepunkt. Varsleren skal orienteres om ombudets vurdering.

Dersom Varslingsombudet ikke prioriterer å behandle en sak som har vært undersøkt av arbeidsgiver, jf. mandatet punkt 4 andre kulepunkt, avsluttes saken med kopi til kontaktpunkt i politiet.

Dersom saken tas til behandling for nærmere undersøkelse, skal Varslingsombudet ta stilling til hvem som er varsler og omvarslet i saken. Ombudet skal uten ugrunnet opphold informere varsleren og kontaktpunkt i politiet om at saken tas til behandling. Hvis det er en omvarslet i saken, skal omvarslede også informeres uten ugrunnet opphold.

Dersom Varslingsombudet stanser behandlingen av saken fordi den er til samtidig behandling i andre instanser, skal ombudet uten ugrunnet opphold informere varsleren om at saken er stilt i bero. Kontaktpunkt i politiet underrettes i kopi.

6. Undersøkelsesfasen

Varslingsombudets undersøkelse av et varsel skal være basert på konfidensialitet og fortrolighet, og kretsen som gjøres kjent med varselet, varselets innhold, og eventuelt varslerens identitet, skal begrenses til personer som på grunn av varselets innhold må ha befatning med saken.

Saksbehandlingen skal være skriftlig. Intervjuer med personer skal referatføres og sendes intervjuobjektet for innspill før referatet ferdigstilles.

Personer som får påstander rettet mot seg, skal få anledning til å komme med sitt syn. Undersøkelser i saken skal ivareta hensynet til kontradiksjon.

Ved førstegangs innhenting av opplysninger fra arbeidsgiver, skal Varslingsombudet benytte kontaktpunkt i politiet. Dersom ombudet har behov for å innhente mer informasjon fra arbeidsgiver, kan ombudet hente inn dette direkte fra politidistriktet/særorganet. Kontaktpunkt i politiet underrettes i kopi.

Varslingsombudet kan innhente opplysninger fra varsler eller andre uten å benytte kontaktpunkt i politiet.

7. Informasjon underveis i undersøkelsesfasen

Varslingsombudet skal holde varsleren, omvarslede og kontaktpunkt i politiet orientert om fremdriften i undersøkelsen. Omfanget og hyppigheten av orienteringene tilpasses den enkelte sak.

For kontaktpunkt i politiet må informasjonen være tilstrekkelig til at arbeidsgiver kan ivareta sin omsorgsplikt etter arbeidsmiljøloven § 2A-3 andre ledd og §§ 4-1 og 4-3.

8. Avslutning av undersøkte saker

Saker som Varslingsombudet har undersøkt, avsluttes med en sluttrapport. Rapporten skal gi uttrykk for ombudets vurdering av saken og eventuelle anbefalinger til arbeidsgiver.

Før endelig sluttrapport, kan Varslingsombudet forelegge deler av utkastet til rapport, herunder fremstillingen av faktiske forhold, for varsler og omvarslede. En foreleggelse må ivareta hensynet til personvern, taushetsplikt og kontradiksjon. Kontaktpunkt i politiet skal være kopimottaker ved en eventuell foreleggelse.

Endelig sluttrapport skal gjøres kjent for varsler, omvarslede og kontaktpunkt i politiet. Hvordan rapporten gjøres kjent for de berørte, vurderes konkret i den enkelte sak. Ombudet kan unnlate å legge frem deler av rapporten for berørte dersom hensynet til personvern eller taushetsplikt tilsier det.

Revidert 9. september 2026